

povídá jak důvodové zprávě čís. 4046, tak i judikatuře Nejvyššího soudu poslední doby. Tam, kde nejde o zjištění sporných otázek skutkových, nýbrž jen o řešení otázek právních na základě přesných předpisů zákonných, určitých ustanovení zřizovacích listin, anebo jiných nesporných skutečností, není nutno odkazovati strany na spor, jehož výsledek jest již předem jistým, což může posouditi i soud nesporný. V těchto případech může otázky právní, i když strany nemohou se o nich dohodnouti, posouditi i soud svěřenský v řízení nesporném, jež za těchto předpokladů poskytuje stejnou záruku správnosti právního posouzení jako řízení sporné. Bude proto záležitosti na stranách, by poskytly soudu potřebné podklady skutkové, načež nesporný soudce posoudí, zda a pokud jsou tyto podklady sporné, a zařídí další, t. j. buď rozhodne sám na jejich základě, neb odkáže strany na pořad práva. Tam, kde strany co do skutkového základu budou za jedno, nebude bezpodmínečně potřebí řízení sporného, nýbrž bude moci rozhodnouti co do právních otázek jen dle tvrzení stran sporných soud svěřenský. To platí jak o právu čekatelském, tak i o určení pořadí. Tím jest ovšem prozatím řečeno jen tolik, že nebude potřebí sporu v každém případě, kde nedojde k dohodě stran o právních otázkách. Rozhodnouti o tom bude možno teprve po uplynutí lhůty podle toho, jak se další poměry utváří. Nepůjde-li o jiné, než o rozhodnutí otázky, zda čekatel pozbyl nástupnictví nerovným sňatkem, anebo zda přihláškou učiněnou na vyzvání svěřenského soudu přes domnělou překážku nerovného sňatku protivil se ustanovením zřizovací listiny, nebude závady, by nesporný soud nerozhodl o jeho čekatelství, ježto půjde tu jen o právní otázky, řešitelné i v řízení nesporném. Co do určení pořadí nebude taktéž závady, není-li pochybnosti o pokrevních vztazích čekatelových ve smyslu zřizovací listiny.

Čís. 4759.

Započítání vojenské služby do advokátní praxe (vládní nařízení ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n.).

Kdyby byl kandidát advokacie, jenž se dal aktivovati, i jinak býval nucen, konati službu vojenskou, jest dvě léta, v nichž bylo vstoupiti do advokátní praxe, počítati ode dne, kdy by byl býval demobilisován.

(Rozh. ze dne 3. března 1925, R I 175/25.)

Skutkový děj, vyličený v rozhodnutí čís. sb. 4093, doznal v obnovené žádosti téhož kandidáta advokacie změny, pokud se týče doplňku jedině potud, že žadatel připojil k žádosti vyřízení zemského vojenského velitelství v Praze ze dne 2. listopadu 1924, jímž se mu k jeho dotazu, kdy by byl býval podléhal demobilisaci, kdyby se nebyl zavázal k vojenské službě důstojníka z povolání, sděluje, že by byl jako důstojník v záloze roč. nar. 1891 býval povinen, konati činnou službu vojenskou až do uveřejnění výnosu ministerstva národní obrany čís. 54000/7236/8 odd. ze 24. září 1920 a, poněvadž byl v této době služebně přidělen zemskému vojenskému velitelství v Praze, byl by býval demobilisován

v době od 30. září do října 1920. Výbor advokátní komory usnesením ze dne 13. prosince 1924 ani obnovené žádosti dra Jindřicha T-a nevyhověl, poněvadž dle vládního nařízení ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n. nutno dvouletou lhůtu ku vstoupení do praxe nezbytně čítati od okamžiku skončení povinné služby vojenské, a nikoli od okamžiku, do kterého by byla trvala, kdyby žadatel nebyl býval dříve aktivován; službu aktivního důstojníka nelze však nikterak podřaditi pod pojem vojenské služby válečné, již by bylo možno započítati. V r c h n í z e m - s k ý s o u d nevyhověl odvolání. D ů v o d y: S odůvodněním výboru advokátní komory jest souhlasiti zejména, když již při prvním rozhodování o téměř právním případě všemi stolicemi, najmě usnesením Nejvyššího soudu ze dne 19. srpna 1924, čís. sb. 4093 bylo zdůrazněno, že stěžovatel ze skutečné válečné služby — a jen tuto lze dle nadpisu (válkou znemožněno konati civilní službu) vládních nařízení čís. 651/1919, čís. 176/1920, čís. 262/1922 a dle §u 5 odstavec sedmý (zdržení..... v praktické právní službě poměry způsobenými válkou) zákona ze dne 31. ledna 1922 čís. 40 sb. z. a n. včítati do praxe advokátní, — již koncem roku 1919 dobrovolně vystoupil a z ní propuštěn byl. Vzhledem k této skutečnosti je nerozhodno, kdy by byl býval stěžovatel demobilisován, kdyby byl ve válečné službě setrval. Vyřízení zemského vojenského velitelství v Praze ze dne 2. listopadu 1924, o něž jediné opřena je nová žádost stěžovatele, nemůže tudíž přivoditi jiné rozhodnutí, než vydáno bylo o původní žádosti.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení vrchního zemského soudu, jakož i usnesení výboru advokátní komory a uložil výboru advokátní komory, by nepřihlížejce k důvodu, z něhož odvolatelově návrhu nevyhověl a vyšetře příslušné rozhodné okolnosti, znova rozhodl.

D ů v o d y:

V rozhodnutí ze dne 19. srpna 1924 č. j. R I 659/24 (čís. sb. 4093) vyslovil Nejvyšší soud, že, pokud stěžovatel neprokázal, že, kdyby byl po 31. prosinci 1919 setrval v dřívější vojenské službě a nebyl se stal důstojníkem z povolání, nebyl by ze své dřívější (t. j. povinné) vojenské služby býval propuštěn před začátkem roku 1921, pokud se týče přede dnem 12. října 1920 jako dnem úplné demobilisace, do té že jest nerozhodno, kdy došlo k úplné demobilisaci. Tím vysloveno, že, dokáže-li stěžovatel, že by ze své povinné vojenské služby, kdyby se byl nedal aktivovati za důstojníka z povolání, býval propuštěn až demobilisací, bude rozhodno, kdy by se byla tato mobilisace jeho osoby byla stala a že, bude-li tento termín takový, že budou to nejvýše dvě léta od něho čítaje až do doby, kdy vstoupil do praxe, což se stalo dne 16. září 1922, bude tím vyhověno podmínce odstavce druhého čl. 1 nař. vlády ze dne 9. prosince 1919, čís. 651 sb. z. a n. v nynějším jeho znění upraveném vládním nařízením ze dne 6. září 1922 čís. 262 sb. z. a n., jímž změněno vládní nařízení ze dne 23. března 1920, čís. 176 sb. z. a n. Tuto podmínku však právě stěžovatel svým obnoveným návrhem, jež napadená usnesení nižších stolic zamítla, prokázal, připojiv výnos zemského vo-

jenského velitelství v Praze ze dne 2. listopadu 1924, dle něhož v případě, kdyby se nebyl zavázal k vojenské službě jako důstojník z povolání, byl by býval jako důstojník v záloze roč. nar. 1891 povinen konati činnou vojenskou službu až do uveřejnění výnosu M. N. O. č. j. 54.000/7236/8 odd. ze dne 24. září 1920, a poněvadž byl v té době služebně přidělen Zemskému vojenskému velitelství v Praze, byl by býval demobilisován podle ustanovení A/2 cit. výnosu v době od 30. září do října 1920. K tomu doložiti sluší demobilizační patent ze dne 6. října 1920, čís. 592 Věstníku M. N. O. ročník III., dle něhož prezident republiky nařídil úplnou demobilisaci dnem 12. října 1920 s tím, že má býti ukončena nejpozději koncem února 1921. Jestliže tedy byl by býval stěžovatel demobilisován, t. j. jeho povinná vojenská služba, kdyby byl nenastoupil jako důstojník z povolání, byla by se skončila v říjnu 1920, přesně po 12. říjnu 1920 a on do praxe vstoupil dne 16. září 1922 dle výměru výboru advokátní komory ze dne 13. listopadu 1922 dnem 20. září 1922, tedy do ní vstoupil dříve, než uplynula dvě léta od skončení jeho povinné vojenské služby a jest tím oné podmínce, které nižší stolice neshledaly, úplně vyhověno. Nelze přistoupiti na jich náhled, že prý nerozhoduje, jak dlouho by byla povinná vojenská služba žadatele trvala a kdy by se tedy bývala skončila, kdyby se byl nezavázal k službě důstojníka z povolání, poněvadž prý tato služba již nebyla povinná. Tím zneuznává se pravý stav věci. Neboť, kdyby byl stěžovatel nedav se aktivovati za důstojníka z povolání, musil sloužiti až do své demobilisace v říjnu 1920, nahražovala tato jeho služba jako aktivního důstojníka z povolání povinnou jeho službu jako důstojníka v záloze a představuje ji. Vždyť, kdyby byl býval před termínem demobilizačním kvitoval nebo jinak ze služby aktivního důstojníka vystoupil, byl by musil až do demobilisace dosloužiti povinně v původní své vlastnosti záložníka, a žádným způsobem nemohl před demobilizačním termínem vojenskou službu opustiti a praxi nastoupiti, to ale je právě účelem předpisu, by se to kandidátovi nahradilo, z čehož jde, že jen tento demobilizační termín rozhoduje, kdežto služba jako aktivní důstojník jest zcela nerozhodnou, ovšem jen až do termínu, nikoliv po něm, což však v tomto případě nehraje role. Pravda sice, že vládní nařízení čís. 262/22 mluví o nadpisu o znemožnění praxe válkou, avšak válečný stav končil, jak známo, právě až demobilisací. Není tedy právní názor, z něhož nižší stolice vycházely, správným, a dlužno vejíti v posouzení věci s právního hlediska opačného. Rozhodnouti hned nebylo lze, protože nižší stolice nutných předpokladů skutkových nezjistily, nemajíce toho vzhledem k svému právnímu stanovisku zapotřebí. To platí o ostatních předpokladech vládního nařízení čís. 262/22 § 1 odstavec druhý.

Čís. 4760.

Knihovnímu zápisu v poznamenaném pořadí není na závadu, že listina, sloužící za základ knihovního zápisu, nepochází od nynějšího vlastníka nemovitosti, nýbrž byla vydána jeho předchůdcem, jenž zakročil o poznámku pořadí.

(Rozh. ze dne 3. března 1925, R.I 177/25.)